

17

Uitstel betaling exitheffingen

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Invorderingswet 1990 (Wet uitstel van betaling exitheffingen) (33262).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De voorzitter:

Ik heet speciaal de staatssecretaris welkom. Het is fijn om hem weer in blakende welstand te zien. Er hebben zich vier deelnemers van de zijde van de Kamer gemeld. Drie daarvan zullen het woord voeren. Mevrouw Neppéus is speciaal teruggekomen uit Cyprus om ons hier even te laten weten hoe de vork in de steel zit. Zij is de eerste spreker van de zijde van de Kamer en zij heeft vijf minuten spreektijd.

Mevrouw Neppéus (VVD):

Voorzitter. Cyprus is een mooi eiland. Wel loopt de klok daar iets voor vergeleken bij hier in Nederland. Ik heb daarom het idee dat ik al heel lang op ben vandaag.

Wij spreken vandaag over het voorliggende wetsvoorstel over uitstel van betalingen van exitheffingen. Mijn fractie onderschrijft het principe van dit voorstel. Toch heb ik nog een paar vragen. Hoe zit het bijvoorbeeld precies met andere landen? Als wij worden aangesproken door de rechter, speelt dat dan ook voor andere landen? Als wij uitstel geven, geven andere EU-landen dat ons dan ook?

Mijn tweede vraag gaat over de rente. Wordt er rente berekend? Is er daarbij sprake van een soort contante waarde? Of is er sprake van rente op rente? In het verloop daarvan ligt de vraag, of je voor eeuwig uitstel kunt krijgen. Of is er toch sprake van een limitering in de tijd? Daarover zal de heer Van Vliet straks waarschijnlijk ook spreken. Een en ander heb ik niet echt helder uit de stukken kunnen opmaken.

Ik zeg dus nogmaals dat het principe mijn fractie erg aanspreekt. Ik heb echter nog een vraag over de rente en hoe het verder gaat. Ik ben ook echt benieuwd hoe het met de andere landen zit. Ik heb het niet nagevraagd op Cyprus, maar de staatssecretaris kan vast een antwoord op deze vraag geven.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Neppéus. U hebt nog vier minuten van uw spreektijd over, maar dat zullen wij u niet euvel duiden. Het woord is aan de heer Van Vliet van de fractie van de Partij voor de Vrijheid. Hij heeft tien minuten spreektijd.

De heer Van Vliet (PVV):

Voorzitter. Ik constateer dat er een overweldigende belangstelling is op de publieke tribune voor dit op een na belangrijkste debat over de fiscaliteit van de vierde week van november. Er zit namelijk helemaal niemand op de publieke tribune. Dat is allemaal erg interessant.

Wij spreken vandaag over de Wet uitstel van betaling exitheffingen. Ook voor mijn fractie geldt dat zij dit in principe een goede zaak vindt. Immers, als men grensoverschrijdend zaken doet, mag er geen sprake zijn van belemmeringen. Wij hebben dus met het wetsvoorstel zelf geen problemen. Wij hebben dus geen problemen met het nieuwe artikel 25a van de Invorderingswet 1990, want daarover hebben wij het namelijk. Het gaat over een codificatie van de zaak National Grid Indus BV.

Ik wil een paar vragen stellen en opmerkingen maken. Die waren voor mij de aanleiding om dit wetsvoorstel niet tot een hamerstuk te laten verworden. In de eerste plaats heb ik een klein amendement op stuk nr. 7 ingediend over de horizonbepaling. Het gaat dus om een amendement op dat nieuwe artikel 25a van de Invorderingswet 1990. In de toelichting op het amendement zie ik staan dat een uitstelperiode van tien jaar zal aansluiten bij de conserverende aanslag van particulieren. Na zo'n periode van tien jaar van uitstel van met name de vennootschapsbelasting, vind ik het zelf mooi genoeg geweest. Bij de conserverende aanslag van particulieren gaat het volgens mij echter om een periode van twaalf jaar. Dat is dus een kleine omissie in de toelichting.

Volgens mij is er nog een ander verschil met de particulieren. Particulieren krijgen na twaalf jaar te maken met een soort kwijtschelding. Dat is zeker niet mijn bedoeling. Het is juist mijn bedoeling dat de vennootschap die stille reserves realiseert, daarover in Nederland gewoon de wettelijk verschuldigde vennootschapsbelasting moet betalen. Anders vindt er opnieuw een soort uitholling plaats van de Nederlandse belastinggrondslag. De woordvoerders weten dat ik mij daartegen namens mijn fractie altijd heb verzet. Ik zeg de staatssecretaris daarom dat het toch niet de bedoeling kan zijn dat er sprake is van een qua tijd opbeperkt uitstel van betaling over de realisatie van stille reserves. Daarom heb ik dit kleine amendement ingediend.

Verder stel ik de volgende praktische vraag die daaraan is gekoppeld. Als een vennootschap haar zetel verplaatst naar het buitenland, staakt de vennootschap normaal gesproken haar activiteiten en zou men normaal gesproken moeten afrekenen. Hoe zit het met de waarde in het economisch verkeer van de materiële vaste activa op de balans van een vennootschap, als zij niet hoeft af te rekenen omdat zij uitstel van betaling krijgt van een exitheffing, waarbij het voornamelijk de vennootschapsbelasting zal betreffen? Als de vennootschap haar zetel verplaatst, moet zij het verschil tussen enerzijds de waarde in het economisch verkeer en anderzijds de fiscale boekwaarde normaal gesproken afrekenen. Dat zijn dus de beroemde stille reserves. Hoe gaan we die stille reserves in de praktijk vaststellen? Moet er nog een taxatie plaatsvinden of komt er alleen een accountantsrapport? Ik hoor graag de visie van de staatssecretaris op dit punt. En ten slotte – ik hoef niet mijn tien minuten vol te kletsen nu wij het in de basis eens zijn over het wetsvoorstel – heb ik de volgende vraag. Zijn grensoverschrijdende fusies en splitsingen, die ik zelf in de praktijk ook nog wel eens ben tegengekomen, nu wel of niet volledig gecoverd door het nieuwe artikel 25a Invorderingswet 1990?

De voorzitter:

Een vraag van de heer Bashir.

Van Vliet

De heer **Bashir** (SP):

Ik heb zelf geen spreektijd aangevraagd, maar ik sluit mij aan bij de vragen van de heer Van Vliet. Ik voeg daaraan toe dat het voor ons heel belangrijk is dat er uitzicht komt op het feit dat er een keer betaald gaat worden wanneer een vennootschap vertrekt naar het buitenland. Ik wil graag van de staatssecretaris weten waarom dat uitzicht nu nog niet geboden wordt.

De **voorzitter**:

Dit kwam op mij niet over als een interruptie, maar meer als een soort minitermijn. Maar goed, het is genoteerd.

De heer **Van Vliet** (PVV):

Nou, dank aan de heer Bashir hiervoor.

De **voorzitter**:

Daar sluit ik mij graag bij aan, als u het niet erg vindt.

De laatste spreker van de zijde van de Kamer is de heer Omtzigt van de fractie van het CDA.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Voorzitter. Namens de CDA-fractie dank ik de staatssecretaris voor de heldere schriftelijke beantwoording van de vragen die we in de schriftelijke termijn gesteld hebben. Er is een aantal zaken goed verduidelijkt.

Ik sluit mij aan bij de vraag van mevrouw Neppéus: nu het in Nederland op deze manier geregeld is, hoe houdt zich dat tot de ons omliggende landen? Cyprus vind ik om andere reden een punt. Dat heeft meer te maken met alle illegale zwartgeldstromen van Russische financiers die daarheen stromen. Ik kom daar nader op terug met schriftelijke vragen.

Ik heb nog een vraag. Een beetje merkwaardig is dat dit wetsvoorstel feitelijk door het beleidsbesluit van de regering een jaar geleden in werking is getreden. Kan de regering aangeven of er meer of minder emigratie van bedrijven heeft plaatsgevonden? Wil de regering de komende jaren bij het belastingplan in de gaten houden of zich markante verschillen voordoen naar aanleiding van deze wet? De wet beoogt niets te veranderen, maar het moet dus niet zo zijn dat er ineens veel meer of veel minder migratie van bedrijven plaatsvindt.

De **voorzitter**:

Dank u wel. We hebben de eerste termijn afgerond in zeven minuten. Dat is wel eens langer geweest. De staatssecretaris heeft verzocht om enige bedenktijd.

De vergadering wordt van 19.37 uur tot 19.43 uur geschorst.

Staatssecretaris **Weekers**:

Voorzitter. Ik dank de Kamer voor de behandeling van dit wetsvoorstel. Ik dank de leden die hun steun hebben uitgesproken voor het wetsvoorstel. Dit wetsontwerp zorgt er namelijk voor dat de door het Hof van Justitie geconstateerde strijdigheid met het Europees recht wordt weggenomen. De belastingplichtige wordt, kort gezegd, de mogelijkheid geboden om te kiezen voor uitstel van betaling voor de belasting die verschuldigd is over de stille reserves die in de vertrekkende onderneming aanwezig zijn.

In dat geval, en dat zeg ik met name in reactie op de heer Van Vliet, wordt zowel zekerheid als rente gevraagd. Het Europees Hof heeft bij de beantwoording van de prejudiciële vragen die zijn gesteld, gezegd dat het onmiddellijk willen afrekenen, ook over de stille reserves, als een bedrijf wil emigreren, een belemmering vormt in het vrije verkeer. Tegelijkertijd heeft het Hof aangegeven dat die belemmering moet worden weggenomen, maar om de belastingheffing zeker te stellen mag zekerheid gevraagd worden. Dat wordt in voorkomende gevallen ook gedaan. Als er uitstel van betaling is, wordt er bovendien invorderingsrente in rekening gebracht.

Mevrouw Neppéus heeft gevraagd of er sprake is van rente op rente. Dat is niet het geval. Het gaat om rente over de nog resterende hoofdsom. Die rente wordt gewoon jaarlijks in rekening gebracht tot het moment dat de belastingsschuld volledig is voldaan.

De belasting wordt geïnd voor zover de stille reserves worden gerealiseerd. De belastingsschuldige moet wel jaarlijks aangeven of er sprake is van realisatie en tot welk bedrag. Als de belastingsschuldige deze administratieve lasten – in hoeverre zijn de stille reserves gerealiseerd? – te zwaar vindt, wordt de mogelijkheid geboden om in tien termijnen te betalen en hoeft er niet jaarlijks aangegeven te worden of er sprake is van realisatie.

Mevrouw Neppéus heeft ook gevraagd hoe het zit met andere landen. Het is een uitspraak van het Europees Hof naar aanleiding van de prejudiciële vragen die zijn gesteld in een lopende Nederlandse procedure. Het Hof is volstrekt helder geweest. Andere landen hebben ook kennisgenomen van deze uitspraak van het Hof en zijn ook bezig hun wetgeving aan te passen. Overigens loopt er op dit moment een infractieprocedure tegen een zevental landen, waaronder Nederland. Maar goed, wij hebben het inmiddels al aangepast omdat er tegelijkertijd ook nog een procedure met die prejudiciële vragen liep.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Als er een infractieprocedure loopt, is die dan ingetrokken naar aanleiding van een beleidsbesluit? Feitelijk heeft de staatssecretaris een jaar geleden al de gronden voor die infractie weggenomen.

Staatssecretaris **Weekers**:

Nee, dat is niet het geval. Dat heeft mij ook bevreemd, dus die vraag heb ik ook onmiddellijk op tafel gelegd. Waarom loopt die infractieprocedure nog tegen ons? Dat komt omdat het een procedure is die tegen een aantal landen tegelijkertijd is ingesteld. Daarom is niet alleen voor Nederland de procedure teruggetrokken. Wij handelen dus materieel echter niet meer in strijd met het Europees recht, simpelweg vanwege het beleidsbesluit en de wetgeving die vandaag aan de orde is.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Wil de staatssecretaris ons zo spoedig mogelijk informeren – dat hoeft niet per se voor de stemmingen – op welke termijn die infractieprocedure ingetrokken wordt? Zo blijft er namelijk enige mist bestaan over de vraag of volgens de Europese Commissie alle gronden zijn weggenomen.

Staatssecretaris **Weekers**:

Nee, dat kan ik niet. Zoals gezegd loopt de infractieprocedure nog tegen een aantal landen. Het is één procedure en Nederland is een van die partijen. Ik ga ervan uit dat de Europese rechter straks zegt dat een aantal landen in

Weekers

strijd met het Europees recht handelt. Daarnaast ga ik ervan uit dat het Hof tegelijk constateert dat Nederland niet in strijd met het Europees recht handelt omdat ons land de wetgeving al heeft aangepast naar aanleiding van de prejudiciële vragen. Du moment dat de infractieprocedure is geëindigd, kan ik de Kamer daarvan op de hoogte stellen.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Dat laatste hoop ik van harte, maar ik wil het iets scherper hebben. Op de prejudiciële vragen is antwoord gekomen, waarna de staatssecretaris bijna onmiddellijk een beleidsbesluit heeft genomen.

Staatssecretaris **Weekers**:

Dat klopt.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Wanneer is de infractieprocedure dan geopend?

Staatssecretaris **Weekers**:

Die is al geruime tijd daarvoor geopend. Die loopt. In wenzel liepen er twee procedures bij het Hof van Justitie. Er liep een infractieprocedure en daarnaast zijn via het Nederlandse gerechtshof prejudiciële vragen gesteld. Die zijn inmiddels beantwoord. Ik ga ervan uit dat het Hof in de infractieprocedure langs dezelfde lijnen oordeelt.

Mevrouw **Neppérus** (VVD):

Kunnen we over een aantal maanden horen hoe het zit met andere landen? Kunt u ons daarover elk halfjaar informeren? Wij vinden dit onderwerp van belang. Kunnen we regelmatig een rapportage ontvangen? Die hoeven niet lang te zijn. Ik denk dat u dat gewoon kunt doen. Ik zou die graag zien.

Staatssecretaris **Weekers**:

Tegen de heer Omtzigt zei ik zojuist al dat ik du moment dat de infractieprocedure is beëindigd, de Kamer daarvan op de hoogte zal stellen. Ik denk dat ik tegelijkertijd mevrouw Neppérus kan bedienen door aan te geven hoe andere landen met deze thematiek zijn omgesprongen. Het is van belang dat overal in Europa een gelijk speelveld bestaat en dat Nederland niet roomser is dan de paus. Ten aanzien van deze kwestie kunnen wij niet anders, simpelweg omdat de prejudiciële vragen zijn beantwoord. Ik ga ervan uit dat wij zo meteen niet nog eens door het Hof op de vingers kunnen worden getikt, simpelweg vanwege het feit dat wij het al goed doen. Het punt is geadresseerd, maar ik ga het niet halfjaarlijks doen. Ik zal zorgen dat ik op het moment dat ik de informatie heb, de Kamer de informatie verschaf hoe andere landen deze kwestie inmiddels hebben opgelost.

Mevrouw **Neppérus** (VVD):

Dat begrijp ik, maar laten we dan toch afspreken dat ten minste een keer per jaar wordt verteld hoe het staat. Wij willen dat weten. In de loop van 2013 komt u vast wel iets meer te weten.

Staatssecretaris **Weekers**:

Nogmaals, het is geen enkel probleem om de Kamer te informeren op een zeker moment, ergens in de loop van 2013, over hoe de vlag erbij hangt in andere landen. Ik zeg alleen niet toe dat ik de Kamer elk halfjaar of elk jaar rapporteer over de stand van zaken, simpelweg omdat ik er

van uitga dat wanneer de infractieprocedure tot conclusies heeft geleid, andere landen zorgen dat ze de zaak oplossen. Misschien kan ik het volgende toezeggen. Het is een aangelegen punt voor de Kamer; niet voor niets hebben diverse fracties plenaire spreektijd gevraagd. Ik zal de Kamer informeren totdat iedereen conform het Europees recht handelt.

Voorzitter. De heer Omtzigt heeft gevraagd of ik de vinger aan de pols kan houden hoe het staat met de emigratie van bedrijven en wat het wetsvoorstel of het beleidsbesluit daaraan bijdraagt: bevordert het de emigratie of remt het die juist af? Ik heb tot dusverre geen enkel signaal dat dit wetsvoorstel verandering brengt in de emigratiebehoefte. Er heeft zich tot dusverre nog niemand gemeld voor toepassing van het beleidsbesluit. Het lijkt mij dan ook niet zinvol om een ambtenaar bij de Belastingdienst aan te stellen die gaat turven. Ik zeg de Kamer wel van harte het volgende toe. Mocht ik vanuit de dienst signalen krijgen dat er toch op grotere schaal een beroep gedaan wordt op deze uitstelregeling, dan zal ik de Kamer daarover op een gepast moment informeren. Ik ga ervan uit dat er nauwelijks gebruik van zal worden gemaakt, maar mocht dat anders zijn, dan vind ik het in elk geval de moeite waard om dat met de Kamer te delen.

De heer Van Vliet heeft gevraagd hoe het zit met de waarde in het economisch verkeer en het verschil met de fiscale waarde. Komt er een accountantsrapport of taxatie aan te pas? De wijze van waardering is niet anders dan bij elk normaal geval. De ondernemer of de vennootschap zelf doet de belastingaangifte. Als de inspecteur meent dat daar vraagtekens bij te plaatsen zijn, kunnen nadere gegevens of een nadere rapportage worden verlangd. Uiteindelijk volgt een aanslag. Dat is voor emigrerende bedrijven niet anders dan voor bedrijven die in Nederland blijven functioneren.

De heer Van Vliet heeft gevraagd of grensoverschrijdende fusies en splitsingen ook onder dit wetsvoorstel vallen. Soms wordt bij emigratie van vennootschappen een stille reserve meegenomen en ligt er een aanslag die nog betaald moet worden, maar die pas als gevolg van de Europese procedure geïnd kan worden du moment dat de immateriële reserves gerealiseerd worden. Als daarvan sprake is bij fusies en splitsingen, wordt dat inderdaad door dit wetsvoorstel gedekt.

De heer Van Vliet heeft een amendement ingediend. Met zijn amendement op stuk nr. 7 zegt hij eigenlijk dat de belastingsschuld uiterlijk tien jaar na vertrek uit Nederland moet zijn voldaan. Dit komt op mij buitengewoon sympathiek over, maar dit is in strijd met de uitspraak die het Hof heeft gedaan. Het Hof zegt: je mag de aanslag opleggen, je mag zekerheid vragen, je mag zelfs invorderingsrente in rekening brengen, maar je kunt pas daadwerkelijk invorderen du moment dat de stille reserves gematerialiseerd worden. Ik kan daar dus geen limiet van tien jaar aan stellen. Wel heb ik, om administratieve rompslomp te voorkomen, aangegeven dat er in tien termijnen betaald kan worden. Als de betrokken onderneming echter van mening is dat dit het bedrijf geen soelaas biedt, kan ik niet anders dan wachten tot de stille reserves gematerialiseerd worden. Ik denk dat een onderneming er voldoende belang bij heeft om te betalen zodra er betaald kan worden, simpelweg omdat een onderneming er niet echt bij gebaat is als de fiscus nog zekerheid moet worden verschaf of als de rentetikker blijft lopen.

Weekers

De heer **Groot** (PvdA):

Allereerst spreek ik mijn waardering uit voor het feit dat de heer Van Vliet dit wetsvoorstel voor plenaire behandeling heeft aangekaart, waardoor het niet zomaar als hamerstuk weggaat. De uitkomst die de staatssecretaris schetst, vind ik toch heel teleurstellend. Het Europese Hof van Justitie kent weliswaar een recht toe aan belastingheffing, maar uiteindelijk kan het zo uitpakken dat de belastingclaim van Nederland nooit wordt gematerialiseerd. Kan in Brussel worden aangekaart dat dit niet de bedoeling van de belastingheffing kan zijn?

Ik zou ook graag weten hoe lang de arm van de Nederlandse fiscus in het buitenland is. Als er bijvoorbeeld stille reserves worden opgebouwd, wanneer kan de Belastingdienst er dan achter komen, zodat zij echt een claim kan invorderen? Als een vennootschap is vertrokken, kan ik mij voorstellen dat het voor de fiscus heel moeilijk is om de belastingplichtige in het buitenland te achterhalen.

Staatssecretaris **Weekers**:

Het moet simpelweg jaarlijks worden aangetoond door de belastingplichtige. Om uitstel te blijven verkrijgen, zal men zelf met harde feiten moeten komen. Om de bureaucratie van jaarlijkse sessies waarin moet worden aangegeven in hoeverre de belastingclaim gematerialiseerd kan worden, te voorkomen, heb ik het alternatief geboden dat in tien jaarlijkse termijnen kan worden betaald. Dat is het meest simpele.

De heer Groot vraagt of ik dit in Brussel kan aankaarten omdat de belastingheffing hiermee enigszins wordt uitgesteld. Uiteindelijk wordt die niet uitgesteld. Sommige emigrerende bedrijven zouden dat wel willen, maar de claim wordt wel neergelegd. Alleen het moment van inning wordt uitgesteld. Het zogenaamde eeuwige uitstel is slechts in theorie mogelijk. Het heeft geen zin om dit in Brussel aan te kaarten omdat de Europese Commissie van mening is dat het in strijd met het vrije verkeer is als je de belastingclaim onmiddellijk wilt invorderen. Het vrije verkeer is een van de fundamentele beginselen van de Europese Unie. Daarom is de EU een infractieprocedure begonnen tegen een aantal lidstaten. Daarnaast is er in Nederland ook een bedrijf geweest dat een procedure heeft aangespannen. Het hof, naar ik meen in Amsterdam, heeft in die zaak besloten dat het toch wel wat prejudiciële vragen wilde vragen aan het Hof van Justitie in Luxemburg. De uitspraak daarvan was duidelijk.

De heer **Bashir** (SP):

Ik vrees nog steeds uitholling van de Nederlandse belastinggrondslag, ook al zegt de staatssecretaris dat de belastingclaim slechts in theorie eeuwigdurend kan zijn. Hoe kan de staatssecretaris onderbouwen dat dit niet alleen theoretisch is, dat er geen eeuwigdurende belastingclaims zullen volgen en dat bedrijven echt over zullen gaan tot betaling? En moeten bedrijven de invorderingsrente daadwerkelijk betalen of kunnen zij daarover ook uitstel van betaling aanvragen?

Staatssecretaris **Weekers**:

De rente zal betaald moeten worden. Dat is een van de voorwaarden. Laat daarover geen misverstand bestaan. Een bedrijf kan ook niet eeuwig stille reserves in de onderneming laten zitten. Zaken zullen ook moeten worden afgeschreven. Op zeker moment moet men toch tot betaling overgaan. Zoals gezegd, is het voor een bedrijf dat zijn zetel verplaatst, ook niet prettig om nog jarenlang za-

ken te moeten blijven doen met de belastingdienst in een ander land. De belastingplichtige zal jaarlijks moeten aangeven of er sprake is van stille reserves en tot welk bedrag die eventueel oplopen. Men blijft dus in discussie. Al met al zie ik hier geen grondslag voor Nederland verdwijnen. Ik had het natuurlijk liever anders gezien. Ik had het liever bij de oude situatie gelaten. Op tal van terreinen zien we echter dat we niet meer altijd volledig baas in eigen huis zijn. Dat is nu eenmaal het gevolg van het feit dat we onderdeel zijn van de Europese Unie.

Bij iedereen klinkt de vraag door op welke manier rekening wordt gehouden met het risico van niet-invordering bij de belastingheffing, bij de belastingaanslag en exitheffing. Nogmaals, ik kan niet genoeg benadrukken dat dit gebeurt door het stellen van zekerheid als voorwaarde. Die zekerheid kan de vorm hebben van een bankgarantie of van het recht van hypotheek. Bij problemen met de invordering van de belastingaanslag zal de Belastingdienst tot uitwinning van de genoemde zekerheden overgaan. Met andere woorden: als het betrokken bedrijf in enig jaar niet aangeeft of niet wil aangeven of er sprake is van realisatie van de stille reserves, dan heeft de Belastingdienst dwangmiddelen in de achterzak om tot uitwinning over te gaan. Dan wordt de bankgarantie geïnd en komt er contant geld binnen of wordt er tot uitwinning van de hypotheek overgegaan.

De heer **Bashir** (SP):

Nogmaals: over de invorderingsrente kan dus geen uitstel worden gevraagd? Maar als de Kamer toch besluit om het amendement van de heer Van Vliet aan te nemen en daarmee een termijn van tien jaar te stellen, verwacht de staatssecretaris dan ook daadwerkelijk problemen? We kunnen met dit amendement duidelijk aan de bedrijven aangeven dat ze binnen tien jaar moeten overgaan tot betaling. Ik verwacht niet dat alle bedrijven waarop de exitheffing van toepassing is, meteen naar de rechter zullen stappen om tegen de tienjaartermijn te procederen.

Staatssecretaris **Weekers**:

Ik ga eerst in op de vraag over de invorderingsrente. Gevraagd werd of daarvoor ook uitstel kan worden gevraagd. Hiervoor gelden de gewone Nederlandse regels. Bij elke betaling wordt eerst de invorderingsrente ervan afgetrokken. Met andere woorden: de invorderingsrente wordt betaald naar de mate van realisatie.

Vervolgens is gevraagd of er een probleem is als het amendement van de heer Van Vliet wordt aangenomen. Dat is zeker een probleem, want dan handelen we niet conform de uitspraken van het Hof. Er loopt nog een infractieprocedure tegen een zevental landen, waaronder Nederland. Als dit amendement wordt aangenomen, dan ga ik ervan uit dat we in strijd handelen met datgene wat het Hof straks zal zeggen. Dan moeten we dus weer met een nieuw wetsvoorstel naar de Kamer komen. Dat lijkt me, eerlijk gezegd, niet erg handig.

De heer **Bashir** (SP):

Ik ben heel erg geschrokken van het antwoord van de staatssecretaris. Hij zei dat de invorderingsrente niet betaald hoeft te worden zolang er geen geld binnenkomt in Nederland, want als er in Nederland geld binnenkomt, gaat daarvan de invorderingsrente af. Zolang er geen geld binnenkomt, hoeft ook de invorderingsrente dus niet te worden betaald. Dan krijgen we wel de vraag van mevrouw Neppéus over rente op rente. In theorie, maar

Weekers

waarschijnlijk ook in de praktijk, kunnen er dus situaties voorkomen waarin helemaal niemand meer geld overmaakt naar de fiscus in Nederland. Daar gaat de grondslag van deze belasting. Ik vraag de staatssecretaris om op dit punt toch een waarborg in te bouwen, want op deze manier creëer je zelf een gat in je eigen begroting.

Staatssecretaris **Weekers**:

Nee, dat hoeft niet, want die waarborg is al ingebouwd in het wetsvoorstel. Er wordt namelijk zekerheid gevraagd. Er wordt een aanslag opgelegd, de exitheffing. Indien en voor zover zij op basis van de Europeesrechtelijke uitspraak, die vertaald is in dit wetsvoorstel, recht hebben op uitstel van betaling, zullen ze op het moment dat zij Nederland verlaten wel die zekerheid moeten verschaffen. Vervolgens ontstaat of is er schuld in de rangorde van betalingen. Echter, zojuist in antwoord op de vraag over de invorderingsrente heb ik willen zeggen dat eerst de rente wordt afgestreept en vervolgens wordt afgeboekt op de hoofdsom. En als een bedrijf niet betaalt, wordt de bankgarantie ingeroepen of de hypotheek uitgewonnen. Zo simpel is het. Dus ik zie totaal niet het risico dat de heer Bashir schetst.

Mevrouw **Neppéris** (VVD):

Ik raak toch steeds meer in verwarring over de invorderingsrente, en ik denk mijn collega's ook. Ik kreeg het gevoel: stel er staat drie ton uit, dan moet je invorderingsrente betalen over dat bedrag. Maar nu krijg ik het gevoel dat het alleen geldt als je iets betaalt. Dat vind ik toch heel merkwaardig. Dan kan er allicht wat worden uitgewonnen, maar hoe zit het nu precies met die invorderingsrente? Ik raak namelijk steeds meer in verwarring. Je krijgt uitstel, maar een ander die uitstel krijgt zal ook rente moeten betalen. Dus hoe zit dat nu precies?

Staatssecretaris **Weekers**:

Het is exact hetzelfde als bij elke andere belastingplichtige die invorderingsrente verschuldigd is. Daar hebben wij niets bijzonders voor geregeld.

Mevrouw **Neppéris** (VVD):

Een belastingplichtige die niet betaalt, moet invorderingsrente betalen en er kunnen nog veel meer dingen aankomen. Hoe zit het nu precies? Ik denk dat we precies het hoe en wat willen weten.

Staatssecretaris **Weekers**:

Daar wijkt deze casus niet van af. Een bedrijf dat emigreert en de invorderingsrente verschuldigd is omdat de fiscale claim nog niet volledig is betaald, zal die invorderingsrente hebben te betalen; net als elke andere belastingplichtige die te laat is met de betaling van zijn belastingaanslag.

De **voorzitter**:

Mevrouw Neppéris, afrondend.

Mevrouw **Neppéris** (VVD):

Dan moet hij dus toch weer invorderingsrente betalen. Moet je nu betalen als er uitstel wordt verleend voor bijvoorbeeld een aanslag van drie ton die globaal was berekend? Of ga je pas veel later invorderingsrente betalen?

Staatssecretaris **Weekers**:

Er wordt een belastingaanslag opgelegd. Vervolgens wordt een termijn gesteld waarbinnen wordt betaald. In het geval dat uitstel van betaling van de exitheffing wordt gevraagd, wordt er later dan de betaaldatum betaald. Over de tussenliggende periode zal invorderingsrente worden betaald. Zo simpel is dat.

De **voorzitter**:

Nog één keer dan.

Mevrouw **Neppéris** (VVD):

Het is echt belangrijk voor iedereen hier om te weten hoe het met die tussenliggende periode zit. Je hebt een aanslag van drie ton, je wacht vijf jaar voordat je iets betaalt. Ben je over die periode invorderingsrente verschuldigd, ja of nee?

Staatssecretaris **Weekers**:

Ja, of nee. Je wordt er niet beter van met deze regeling. Zij zorgt er alleen voor dat een obstakel voor emigratie wordt weggenomen. Men betaalt gewoon rente over de schuld die nog openstaat.

De heer **Van Vliet** (PVV):

Terug naar de basis en het amendement van Vliet ten aanzien van die periode van tien jaar. De staatssecretaris geeft aan dat zich dit niet verhoudt tot die uitspraak van het Hof van Justitie. Ik stel mijn vragen maar via een interruptie, anders moet het straks via een tweede termijn. Hoe verhoudt zich dat dan tot de conserverende aanslagen voor particuliere belastingplichtigen die vertrekken? Die moeten ook twaalf jaar wachten op duidelijkheid. Een ander punt. Nederland is natuurlijk nog steeds soeverein met betrekking tot belastingheffing. Als iemand zijn zetel naar Oekraïne of China verplaatst, geldt dat als een staking van de onderneming en moet hij afrekenen over de stille reserves. Nu hebben we de Europese Unie. Als iemand zijn zetel binnen de EU verplaatst, zou hij dat plotseling niet meer hoeven te doen. Dat vind ik op zich een vreemd verschil. Als je weggaat en je voorlopig niet hoeft te betalen, dan maak ik mij er nog steeds ernstige zorgen over hoe de Nederlandse fiscus dat geld ooit binnenkrijgt. Dan kom ik bij mijn vraag. Als de zetel van een vennootschap wordt verplaatst en er stille reserves aanwezig zijn op de actiefzijde van de balans, dan wordt er volgens de staatssecretaris een zekerheid gesteld. In hoeverre is die zekerheidsstelling gekoppeld aan de hoogte van de stille reserves? Als die zekerheidsstelling bijvoorbeeld een bankgarantie is van een ton, terwijl de stille reserves 1 miljoen bedragen, dan is het natuurlijk toedeedokie. Dan wil ik als Nederlander gewoon die centen hebben. De vraag hoe we het gaan doen met het amendement, wordt voor mij dus een belangrijke kwestie.

Staatssecretaris **Weekers**:

Het lijkt me vrij simpel. Die zekerheidsstelling, de bankgarantie of de hypotheek die wordt gevestigd, kan natuurlijk niet lager zijn dan datgene wat men verschuldigd is aan belasting. Dan zul je ook rekening moeten houden met rentetermijnen, als die al ingeschat kunnen worden. Met andere woorden, ik zie het geschetste probleem niet. Dat wordt namelijk afgevangen door het kunnen vragen van die zekerheid.

Daarnaast heeft de heer Van Vliet opgemerkt dat we soeverein zijn in onze belastingheffing. Tot op zekere

Weekers

hoogte is dat zo. Die soevereiniteit wordt begrensd als daardoor verdragen die we ooit hebben gesloten, gehinderd worden. Het Europese Verdrag kent vier vrijheden: het vrije verkeer van kapitaal, diensten, personen en goederen. Als die vrijheden in het gedrang komen door onze wijze van belastingheffing, kan de Europese Commissie naar het Europese Hof stappen en kan het Hof een uitspraak doen. Ook onze eigen rechters toetsen onze eigen wetgeving en verdragen. Bij het Europese Verdrag pleegt de rechter prejudiciële vragen te stellen aan het Hof in Luxemburg. Er zijn ook andere verdragen die grenzen stellen aan wat wij binnen de belastingwetgeving mogen. Er spelen ook procedures rondom de kansspelheffing. Daar zal ik dit debat verder niet mee belasten, maar daarbij worden andere verdragen ingeroepen. Verdragen zijn van hogere orde dan nationale wetgeving.

De heer **Van Vliet** (PVV):

Die bankgarantie of die zekerheidsstelling wordt pas aangesproken op het moment dat de vertrokken vennootschap, de vertrokken belastingplichtige, niet meer voldoet aan zijn aangifteverplichtingen of op het moment van realisatie van de stille reserves, als die vennootschap in het buitenland zit. Ik neem aan dat dit correct is?

Staatssecretaris **Weekers**:

De bankgarantie of de zekerheid wordt te gelde gemaakt, op het moment dat de betrokken partij zich niet aan de afspraken houdt. Zo simpel is het. Je maakt afspraken over een betalingsregeling. Als iemand om uitstel verzoekt in verband met het nog niet materialiseren van de stille reserves, neem ik aan dat er ook enig inzicht wordt verschaft in het verdere verloop. Dan wordt er een betalingsregeling getroffen. Als men zich niet houdt aan de betalingsregeling, is het einde oefening. Dan willen we het geld onmiddellijk hebben. Ik ben ook blij dat de Europese rechter ons die mogelijkheid heeft gegeven. Anders zou het risico zich wel manifesteren dat men bij wijze van spreken met de noorderzon kan verdwijnen.

De heer **Van Vliet** (PVV):

Mijn zorgen komen uit de praktijk. Stel dat een vennootschap vertrekt naar een land als Italië of Polen. Je probeert daar informatie los te krijgen, maar die verplaatste vennootschap manipuleert de informatie en doet voor de vorm een aangifte, zodat die zekerheidsstelling niet wordt aangesproken. Als die vennootschap dat vervolgens 25 jaar volhoudt, moet je wel zeker weten dat je de juiste informatie kunt krijgen. Mijn ervaring is dat je, als je naar de Poolse of Italiaanse fiscale autoriteiten gaat, onleesbare brieven terug krijgt. Uiteindelijk eindigt het ergens onder in een schoenendoos. De uitholling van de Nederlandse belastinggrondslag blijft me dus zorgen baren. We hadden eigenlijk recht op dat geld, want normaal betekent je vertrek een staking van je onderneming en moet je afrekenen.

Staatssecretaris **Weekers**:

Nee, over dat laatste zijn de heer Van Vliet en ik het snel eens. Daarvoor zei hij echter dat het misschien wel moeilijk is om de juiste informatie van een andere belastingdienst te krijgen. De informatie van andere belastingdiensten is wat mij betreft niet aan de orde, want de exitheffing, de aanslag vanwege het beëindigen van de onderneming in Nederland, staat vast. De enige kwestie die resteert, is de vraag wanneer er wordt betaald. Omdat wij

het geld simpelweg nog niet meteen binnenkrijgen als wij dat van de onderneming eisen, is de onderneming met handen en voeten gebonden en is zij niet in staat om te verhuizen. Daarvan heeft de Europese rechter gezegd dat dit het vrije verkeer belemmert binnen de Europese Unie en dat er dan een betalingsregeling zal moeten worden afgesproken. Dat doen wij echter alleen als wij voldoende zekerheid krijgen. Op elke cent die een dag te laat wordt betaald, gaat invorderingsrente lopen.

De **voorzitter**:

De heer Van Vliet heeft afgezien van een tweede termijn. Hetzelfde geldt voor mevrouw Neppéus en voor de heer Groot. Alleen de heer Omtzigt wil nog even kort iets zeggen.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Voorzitter. Ik vermoedde dat dit een vrij eenvoudig wetsvoorstel was, maar als ik in de memorie van toelichting niet kan terugvinden dat een infractieprocedure loopt tegen Nederland, heb ik een vermoeden dat een stukje informatie ontbreekt dat aan dit parlement verschaft dient te worden bij een voorliggend wetsvoorstel. Er is dus niet alleen sprake van een uitspraak, maar ook van een infractieprocedure. Helemaal interessant werd het toen bleek dat het beleidsbesluit, dat gewoon identiek is aan het voorliggende wetsvoorstel, de Europese Commissie nog geen aanleiding heeft gegeven om de infractieprocedure het afgelopen jaar in te trekken. Dat beleidsbesluit is namelijk al in december van het vorige jaar gepubliceerd. Dat laat bij mij wel wat vragen over. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Commissie een infractieprocedure heeft aangespannen tegen Nederland en zes andere lidstaten;

constaterende dat de regering reeds een jaar geleden een beleidsbesluit genomen heeft dat de grond voor infractie weggenomen zou moeten hebben;

verzoekt de regering, in overleg te treden met de Europese Commissie om na te gaan of het beleidsbesluit en het wetsvoorstel de Nederlandse wet in overeenstemming brengen met Europees recht, in overleg te treden met de Commissie teneinde een maximum van bijvoorbeeld tien jaar mogelijk te maken, conform het amendement van de heer Van Vliet, en de Kamer zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen drie maanden, te informeren over de uitkomst,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Omtzigt en Van Vliet. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Omtzigt

Zij krijgt nr. 8 (33262).

De heer **Omtzigt** (CDA):

Mocht blijken dat de Commissie de voorkeur geeft aan twaalf jaar, dan horen wij dat natuurlijk gaarne. Ik heb de motie nog getikt tijdens de eerste termijn. Dat doe ik ook niet vaak. Het is inderdaad bijzonder. Ik vraag de staatssecretaris hier even uitgebreid op in te gaan in de tweede termijn, want dit kan voor de Kamer de overweging zijn of wij onmiddellijk stemmen over dit wetsvoorstel en daarvan de haast aangeven, dan wel even wachten tot wij het antwoord van de Commissie hebben. Het beleidsbesluit is immers in werking. Er is dus gloeiende haast bij dit wetsvoorstel.

De **voorzitter**:

Is de staatssecretaris in staat de motie te becommentarieren en antwoord te geven op de vraag van de heer Omtzigt?

Staatssecretaris **Weekers**:

Voorzitter. Ik heb de motie nog niet gekregen. Ik zal haar zo meteen wel aangereikt krijgen. Zij staat mij echter qua strekking en geest voor ogen. Ik ontraad de Kamer deze motie in elk geval. In antwoord op de Kamervragen heb ik in eerste termijn aangegeven dat er bij het Europees Hof twee procedures liepen. De eerste procedure loopt daar doordat het hof van Amsterdam prejudiciële vragen heeft gesteld. Daar komt nog een antwoord op. Daarnaast is een procedure aangespannen door de Europese Commissie omdat een aantal lidstaten in strijd handelen met de vrijheden van het Europees verdrag. Ik wil best in algemene zin laten nagaan waarom de Commissie een infractieprocedure ten opzichte van een lidstaat niet intrekt wanneer de inbreuk materieel is weggenomen, bijvoorbeeld omdat het Hof al prejudiciële vragen heeft gesteld en een lidstaat het exact conform de zaak heeft aangepast. Ik wil dat nog eens goed laten uitzoeken en ik zal de Kamer daarover informeren. Dit is wat meer gesteld in algemene zin, omdat ik mij wel vaker verbaas over het optreden van de Commissie. Die verbazing leeft ook in de Kamer. Dit wil ik dus van harte doen, en dan kunnen we het antwoord bespreken in een algemeen overleg waarin we ook een aantal andere zaken behandelen.

Ik voel er niet voor om met de commissie in overleg te treden om te komen tot een maximumtermijn van bijvoorbeeld tien jaar. De rechter heeft zich buitengewoon expliciet uitgesproken. We passen nu net onze wetgeving aan de uitspraak van de rechter aan, dus dit heeft verder geen zin. Dit zal mijn ambtenaren en mijzelf onnodig werk verschaffen. We zullen het ambtelijk apparaat moeten inkrimpen. We moeten heel wat zaken uitvoeren en ook in het kader van het regeerakkoord zullen we een aantal andere zaken moeten ondernemen. Ik vind het zinloos werk. Daarom ben ik niet van plan om dit te gaan doen. Maar het vreemde element dat de heer Omtzigt heeft gesignaleerd, vind ik zelf ook vreemd. Dat wil ik wel nagaan en daar zal ik dan bij de Kamer op terugkomen. Ik zal daarbij de volgende handreiking aan de Kamer doen. Stel dat die infractieprocedure straks tot een bepaalde uitkomst leidt en we inmiddels zicht hebben op wat andere lidstaten doen – met name mevrouw Neppéus heeft daarnaar

gevraagd – en stel dat zij naar aanleiding van de uitkomst van die infractieprocedure toch menen dat er meerdere mogelijkheden zijn om de termijn in te perken. Dan zal ik daar bij de Kamer op terugkomen en heb ik de bereidheid om de zaak aan te passen. Nu wil ik de Kamer vragen om in te stemmen met dit wetsvoorstel. Het is netter om een wet te hebben in plaats van een goedkeurend beleidsbesluit. Een wetsvoorstel is uiteindelijk een stuk netter. Maar nogmaals, bij deze toezegging geldt het algemene punt: hoe gaat de Europese Commissie hiermee om, is dat niet een beetje merkwaardig? Daarbij geldt: hoe gaan andere lidstaten straks met dit hele specifieke punt om en leggen zij de zaak wellicht wat strikter uit? Als dat zo is, dan zal ik dat ook doen, want ik vind dat Nederland niet roomser moet zijn dan de paus.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Het algemene punt is dat we hier ter plenaire vergadering over een infractieprocedure komen te spreken. Ik vind het gewoon slordig, en ik handhaaf dat. Ik hoor daar ook geen commentaar op. De heer Weekers kan zeggen dat ik mensen aan het werk zet, maar ik kan na twee minuten googelen uitvinden dat de infractieprocedure tegen Zweden is ingetrokken en dat Oostenrijk, Frankrijk en Spanje andere wegen gevonden hebben om die exitheffingen te regelen. Dan kan daar toch een beter antwoord op worden gegeven? Dan kan er binnen een week een antwoord worden gegeven op de vraag: trekt de Commissie de infractieprocedure in of niet? Als we dat niet weten, waarom zouden we dan instemmen met dit wetsvoorstel? Is de minister bereid om in ieder geval het eerste deel van het dictum van de motie uit te voeren, zodat wij voor de stemmingen weten of die infractieprocedure hiermee voorbij is. Daarmee besparen wij een hoop werk. Stel dat die twijfel niet weggenomen is, dan zitten we hier over een paar maanden weer met een nieuw wetsvoorstel. Dat wil ik graag voorkomen.

Staatssecretaris **Weekers**:

Zoals ik zojuist al heb aangegeven, ben ik best bereid om bij de Europese Commissie te laten nagaan of zij in het beleidsbesluit in dit wetsvoorstel aanleiding ziet om de infractieprocedure ten opzichte van Nederland in te trekken. Ik ben gaarne bereid om het antwoord dat wij daarop krijgen, met de Kamer te delen. Nogmaals, ik vind het zelf ook vreemd.

De heer **Omtzigt** (CDA):

Ik ben niet zo heel bekend met de termijnen in het overleg met de Commissie. Zou zo iets hier binnen een paar weken kunnen liggen? Dan kunnen wij dit wetsvoorstel één tel laten hangen. Het beleidsbesluit is per slot van rekening genomen. Als er een ja op komt, als er gereageerd wordt in de trant van "wij trekken het in zodra dit door de Eerste Kamer is aangenomen", dan kunnen wij met zijn allen met het wetsvoorstel instemmen.

Staatssecretaris **Weekers**:

Mijn ervaring met de Commissie is niet dat ik, wanneer ik haar een vraag voorleg, heel snel antwoord krijg. Soms kan dat informeel wel. Ik zal mijn best doen om een antwoord te verkrijgen, maar de heer Omtzigt herinnert zich eerdere wetsvoorstellen, bijvoorbeeld dat rond de btw op bepaalde paarden. Het heeft in het verleden behoorlijk wat tijd gekost om een reactie te krijgen op een brief aan de Commissie. Dat stoort mij ook, maar ik kan het niet

Weekers

verhelpen. Ik antwoord namelijk niet voor de Commissie. Ik kan slechts mijn best doen. Nogmaals, ik zal de Commissie vragen waarom die infractieprocedure jegens Nederland niet wordt ingetrokken. Als ik daar antwoord op krijg, zal ik het de Kamer ter hand stellen. Als de Kamer de stemming over het wetsvoorstel wil uitstellen totdat er een formeel antwoord van de Commissie is, dan is dat aan de Kamer.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Ik dank de staatssecretaris voor zijn deelname aan het debat. Ik dank ook de Kamer. Wij stemmen dinsdag over het wetsvoorstel en de motie.

Sluiting 20.28 uur.